

α. Θέμετα
για ευαμείωσα

25/6/01

Τέταρτον: Πρωτοβουλίες για την ΔΕΘ: Σας προτείνω να συγκεντρώσετε και να ανακοινώσετε στην ΔΕΘ μία σειρά από πρωτοβουλίες που επιβεβαιώνουν την «νέα πορεία». **Δεν αρκεί να έχετε μόνο ένα καθαρό «νέο» μήνυμα. Πρέπει αυτό το μήνυμα να υποστηριχθεί με αποφάσεις που κάνουν το μήνυμα να έχει άμεσο αντίκτυπο στην ζωή του πολίτη.** Έτσι το μήνυμα θα αξιολογηθεί ως αληθινό, ως χειροπιαστό. Ποιες μπορούν να είναι αυτές οι αποφάσεις:

Πρακτικά: Τι είναι ο «Τρίτος Δρόμος»

Η λογική του Τρίτου Δρόμου όχι μόνο δεν έχει εγκαταλειφθεί, αλλά θα μπορούσε να υποστηρίξει κανείς πως σήμερα είναι ισχυρότερη από ποτέ. Ο Τόνι Μπλερ δεν την εγκατέλειψε και κυριαρχεί, σε αντίθεση με τον Αλ Γκορ που εγκαταλείποντάς την, άφησε την υποψηφιότητά του να γίνει θύμα του συνθήματος «change». Θα είμαι πολύ συγκεκριμένος, στηρίζοντας την σύντομη ανάλυση σε ουσιαστική μελέτη των εξελίξεων σε ΗΠΑ και Βρετανία. Αγνοήστε τον Γκίντενς. Ο Τρίτος Δρόμος είναι πράξη. Είναι «ένα συν ένα ίσον δύο». Ο Μπλερ υποκρίνεται πως συμβουλευέται τον Γκίντενς γιατί αυτό του προσδίδει «πρεστίτζ», όμως αυτό που κάνει είναι η εφαρμογή της «Δράσης» που πρώτος δοκίμασε επιτυχημένα ο Κλίντον με την βοήθεια των πρακτικών στις προσεγγίσεις τους think tanks των «Νέων Δημοκρατικών».

Πρώτος Δρόμος: Κοινωνικές Παροχές (old Social Democrats)

Δεύτερος Δρόμος: Οικονομική Ανάπτυξη (Neo-Liberalism, Thatcherism)

Τρίτος Δρόμος: Κοινωνικές Παροχές που Ενισχύουν την Οικονομική Ανάπτυξη. (Third Way, Clinton, Blair)

Η λογική του «Τρίτου Δρόμου» είναι να χρησιμοποιείται η δύναμη ενός δραστήριου, activist κράτους για να ενισχύει τον μέσο πολίτη της μεσαίας τάξης έτσι ώστε αυτός να ανταποκρίνεται καλύτερα στις υποχρεώσεις που η σύγχρονη κοινωνία θέτει.

Όχι λοιπόν παροχές ή φοροαπαλλαγές across the board, αλλά targeted tax cuts που βοηθούν συγκεκριμένες ομάδες της «μεσαίας τάξης» να επιτελέσουν την αποστολή που έχουν θέσει στον εαυτό τους, να απαντήσουν δημιουργικά στις απαιτήσεις που

η ζωή θέτει. Η ξεχασμένη μεσαία τάξη και οι ανησυχίες της είναι το κλειδί του Τρίτου Δρόμου.

Π.χ.: Εργαζόμενες μητέρες με χαμηλό και μέσο εισόδημα, νέους που εργάζονται σε νέες τεχνολογίες, οικογένειες που έχουν παιδιά σπουδαστές, νέα ζευγάρια που αρχίζουν τώρα οικογένεια κλπ.

Αυτού του είδους η βοήθεια δεν είναι «παροχή», αλλά ενίσχυση η οποία δια της προώθησης της συμμετοχής των πολιτών αυτών στην οικονομική διαδικασία, επιστρέφει στο κράτος περισσότερα από όσα το κράτος έχει επενδύσει.

Ο ακτιβισμός αυτός του κράτους δεν εκφράζει «παροχές», αλλά «επενδύσεις». Το κράτος επενδύει σε πολίτες της μεσαίας τάξης (middle class) και οι πολίτες αυτοί επιστρέφουν την επένδυση πολλαπλάσια.

Θα πρέπει συνεπώς να βρεθούν ομάδες που κινούνται στο μέσο του οικονομικού και κοινωνικού φάσματος και έχουν να αντιμετωπίσουν συγκεκριμένες σύγχρονες προκλήσεις και να επενδύσει το κράτος σε αυτές.

Οι πολίτες που αυτοαποκαλούνται «μεσαία τάξη» αποτελούν την άνω του 60% πλειοψηφία του πληθυσμού και αισθάνονται ξεχασμένοι γιατί οι πολιτικοί μιλούν συνεχώς για τους ανήμπορους, ενώ παράλληλα οι ισχυροί γίνονται ισχυρότεροι, πολλές φορές ερήμην του κράτους.

«Είναι η ομάδα για την οποία οι πολιτικοί μιλούν λιγότερο, είναι η ομάδα που δημιουργεί το μεγαλύτερο μέρος του εθνικού πλούτου και που αισθάνεται πως το κράτος δεν την βοηθά, αλλά αντίθετα την εκμεταλλεύεται. Της επιβάλλει φόρους χωρίς να της προσφέρει κίνητρα και ώθηση προκειμένου να ανταποκριθεί σε αυτούς τους φόρους και κατ' επέκταση στις ανάγκες και τους στόχους που η ίδια η ζωή επιβάλλει σε μια σύγχρονη μέση οικογένεια (καλύτερο εισόδημα, απασχόληση, μόρφωση παιδιών.) Αυτή η ομάδα, σε κάθε σύγχρονη κοινωνία θεωρεί πως απαιτείται ένα νέο «κοινωνικό συμβόλαιο» το οποίο να αναγνωρίζει την προσφορά της, να την ενθαρρύνει έμπρακτα και να έχει

ευθείες, ρεαλιστικές, έμπρακτες αναφορές στα συμφέροντά της, στα όνειρα, τους στόχους και τις επιδιώξεις της. »

Stanley Greenberg, πανεπιστημιακός, pollster του προέδρου Κλίντον σε ένα απόσπασμα από το βιβλίο του «**Middle Class Dreams**» (1995).

Έχει αποδειχθεί πως τα πολιτικά κόμματα και οι υποψήφιοι της κεντροαριστεράς που αναγνωρίζουν αυτή την πραγματικότητα και προσεγγίζουν έμπρακτα, αργά και σταθερά, αυτή την ομάδα, επιτυγχάνουν. Ο Αλ Γκορ, δεν συμμεριζόταν αυτή τη λογική.

Στην περίπτωση της Ελλάδας, ο στόχος της ΟΝΕ συμβόλιζε πολλά από τα παραπάνω. Μετά την ΟΝΕ και με την έλλειψη ανάλογης λέξης-κλειδί απαιτείται νέα πολιτική επεξεργασία.

Σήμερα δεν μπορεί το ΠΑ.ΣΟ.Κ να απευθυνθεί στην μεσαία τάξη δια μέσω μιας λέξης-συμβόλου. Συνεπώς καθίσταται αναγκαίο να απευθυνθεί απ' ευθείας, με μέτρα, με πολιτικές, με τέτοιου είδους δημοφιλείς, πρακτικές, λειτουργικές «ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ».

Τον Σεπτέμβριο, η ομιλία στην ΔΕΘ σας προσφέρει την ευκαιρία μιας πρώτης επαναπροσέγγισης με αυτή την ομάδα.

Ασφαλώς, η κατεύθυνση της φορολογικής μεταρρύθμισης λέγεται πως θα κινείται περίπου σε αυτό το μήκος κύματος – όμως η εισήγηση δεν θα είναι έτοιμη ως τον Μάρτιο. Συνεπώς, δεν υπάρχει η δυνατότητα για πρόωρη αξιοποίηση του συνόλου των προτάσεων της. Όμως, μπορείτε να επιλέξετε τρία ή τέσσερα συγκεκριμένα μέτρα που θα κινούνται στην λογική της μεταρρύθμισης και που το σχέδιο της μεταρρύθμισης ούτως ή άλλως θα περιέχει. Έτσι μπορείτε να ανακοινώσετε αυτά τα μέτρα και να τα θέσετε σε εφαρμογή και στην συνέχεια, όταν έρθει η μεταρρύθμιση, αυτά τα μέτρα να τα περιλαμβάνει.

Μαρία Δέλω να μου
εωι αρείφεις για φωτο-
ζωία.

